

נושא מס' 12

תפיסת סיכונים

וזיהוי מוקדם של

סכנות בדרך

תוכן עניינים

0	תפיסת סיכונים וזיהוי מוקדם של סכנות בדרך
1	מערך השיעור
2	פרק 1: הסכנות שבדרך – זיהוי ותפיסת סכנות
4	סוגי סכנות – סכנה ממשית וסכנה פוטנציאלית
12	פרק 2: הקשר בין סוגי דרכים לסוגי סכנות בדרך
14	חשיבות ההקשר במרחב התעבורתי
16	סוגי הדרכים – דרכים עירוניות ושאינן עירוניות
34	פרק 3: זיהוי סכנות במפגש בין הנהג להולך הרגל
36	המפגש עם הולכי הרגל

תפיסת סיכונים וזיהוי מוקדם של סכנות בדרך

מערך השיעור

מטרות

התלמידים

- יגדירו סכנות פוטנציאליות וממשיות, יזהו אותן ויבחרו התנהגות רצויה לנוכח הסכנות שזוהו.
- יפתחו את המיומנות של "תפיסת סיכונים".
- יזהו סכנות בסביבות תעבורתיות מגוונות.
- יזהו סכנות שממוקדות בהולך הרגל.

רעיון מרכזי

בשל העיסוק שלנו במטלות אחרות בעת הנהיגה אנו עלולים שלא לשים לב לפרטים חשובים בדרך ולאירועים בלתי צפויים (גם אם הם מרכזיים ובולטים) ולסכנות שבדרך. שני סוגי סכנות אורבים לנו: סכנה ממשית וסכנה פוטנציאלית.

סכנה ממשית – כל אובייקט, סיטואציה או שילוב ביניהם, אשר עלולים לגרום נזק למשתמש בדרך אם הנהג לא ינקוט פעולת מנע מידית (צפירה, בלימה, הטיית הגה ועוד). דוגמאות לסכנה ממשית נראית לעין הן למשל, התפרצות לכביש של הולכי רגל או עקיפה בעיקול של מכונית המסתיר את שדה הראייה לפניו. במצבים כאלה נדרש הנהג לנקוט פעולת מנע והתערבות ממשית כדי למנוע נזק למשתמשי הדרך.

סכנה פוטנציאלית – כל אובייקט, סיטואציה או שילוב ביניהם אשר עלולים לגרום להתפתחות של מצב מסוכן שנדרשת התייחסות אליו. למשל, הולכי רגל העומדים על מדרכה מול מבנה ציבור בצמוד למכוניות חונות ופניהם אל הכביש, או ילדים המשחקים בכדור במגרש סמוך לכביש ועלולים להתפרץ לכביש בעקבות הכדור. תסריטים אפשריים להתפתחות הסכנה תלויים במידת ההסתברות להתממשותה (נמוכה, בינונית, גבוהה). מקורות המידע שלרשות הנהג בהתנהלותו במרחב התעבורתי מספקים לו "סימנים מעידים" על המצב המסוכן שנוצר. קריאה ואיתור של הסימנים המעידים בדרך וחיזוי מוקדם של התפתחות הסכנה יאפשרו את מניעתה. נהגים צעירים וחדשים מתמקדים בעיקר בגורמי סכנה ממשית. ככל שמידת הניסיון בנהיגה רבה כן מזהים הנהגים סכנות פוטנציאליות רבות יותר (מכוניות חונות, שדה ראייה חסום ועוד). אפשר לתרגל ולפתח את מיומנות הזיהוי המוקדם של הסכנות אף בטרם הנהיגה בפועל בכביש.

פרק 1: הסכנות בדרך – זיהוי ותפיסת סכנות

מהלך שיעור פרק 1

ראשי פרקים של התוכן	פירוט התוכן	שיטת ההוראה	פעילות / אמצעים	זמן	הערות
מהי סכנה?	מודעות לסיכונים בנהיגה: בירור ידע בנושא סכנות בדרך.	התלמידים יצפו בסרטון שצולם מנקודת מבט של הנהג, ינסו לזהות כמה שיותר סכנות הנשקפות לנוהג ברכב ולמשתמשי הדרך השונים, וירשמו - האם הסכנה כבר בעיצומה או שרק קיימת אפשרות להיתכנותה? דיון במליאה: - כמה סכנות זיהיתם בצפייה ראשונה? - כמה סכנות זיהיתם בצפייה שנייה? - שערו, מדוע לדעתכם זיהיתם סכנות רבות יותר לאחר שצפיתם בסרטון כמה פעמים.	צפייה בסרטון סכנות פוטנציאליות בדרך . *פירוט נרחב על כל הסרטונים המוצגים בפעילויות ניתן למצוא בטבלה בסוף כל שיעור.	10 דקות	פעילות מס' 1 – לתלמיד.
סכנה פוטנציאלית וסכנה ממשית/מוחשית	זיהוי ומיון סכנות פוטנציאליות וממשיות המופיעות בסרטונים.	א. הדגמת סכנות ממשיות ופוטנציאליות לאחר הסבר המורה באמצעות סרטון מס' 121 (הכולל סכנה פוטנציאלית וממשית). ב. התלמידים יצפו בסרטון 119 לתרגול זיהוי של סכנות פוטנציאליות וממשיות ושל ההבדל ביניהן.	צפייה בסרטונים* סכנות ממשיות בכביש מעוקל ללא שוליים / סכנות פוטנציאליות בכביש מעוקל ללא שוליים	20 דקות	פעילות מס' 2 - מדריך למורה.
	איתור "הסימנים המעידים" על סכנה ממשית ועל סכנה פוטנציאלית.	פעילות זו מדגישה את מקורות המידע לזיהוי הסכנות שעליהם נסמך הנוהג ברכב " הסימנים המעידים " א. התלמידים יזהו בסרט את הסכנות הפוטנציאליות והממשיות במהלך בחינת הסימנים המעידים שמקדימים את הסכנה. ב. התלמידים ימיינו את הסימנים המעידים לקבוצותיהם השונות. ג. התלמידים יכתבו - מהי ההתנהגות המתבקשת מהנהג בהתאם לסכנות ולסימנים המעידים.	- צפייה בסרטון סכנות ביישוב כפרי: הולכי רגל על הכביש ומכוניות חונות בצידיו. - מילוי טבלה	15 דקות	פעילות מס' 3 -מדריך למורה.

פעילות מס' 1

פעילות בנושא: מודעות לסיכונים בנהיגה

משך הזמן: 10 דקות

מטרת הפעילות:

לאפשר לתלמידים לבחון את יכולותיהם בזיהוי סכנות במהלך השוואה עם עמיתים וחברים לכיתה.

מהלך פעילות:

1. צפו בסרט [סכנות פוטנציאליות בדרך](#) לפחות שלוש פעמים.
נסו לזהות כמה שיותר סכנות האורבות למשתמשי הדרך השונים, בעיקר מן הנהגים. בכל צפייה רשמו את מספר הסכנות שזיהיתם.
צינו, לגבי כל סכנה אם היא כבר בעיצומה או שרק ייתכן שתיקרה.
2. דיון במליאה:
 - כמה סכנות זיהיתם בצפייה ראשונה?
 - כמה סכנות זיהיתם בצפייה שנייה?
 - שערו, מדוע לדעתכם זיהיתם סכנות רבות יותר לאחר שצפיתם בסרטון יותר מפעם אחת?

מכשול, מצב מסוכן או שילוב ביניהם עלולים לגרום פגיעה או נזק למשתמשי הדרך השונים. זיהוי ואיתור, הבנה וחיזוי של מצבים מסוכנים בכביש היא מיומנות חשובה, המסייעת לנהג לנהוג בבטחה ולהימנע מתאונות. מיומנות זו נקראת בספרות המדעית "**תפיסת סכנה**" (**Hazard perception**), והיא הוגדרה על-ידי חוקרים כמודעות למצבים מסוכנים – היכולת "לקרוא" את הדרך ולאתר מראש סכנות בזמן נהיגה.¹

שלושה שלבים בזיהוי סכנות בנהיגה:

שלב א: איתור – הנהג קולט פרטים חשובים מתוך מקורות המידע שלרשותו בדרך (איתור סימנים מעידים).

שלב ב: הבנה – הנהג משלב את הפרטים על מנת ליצור תמונה שלמה של המצב. נהגים חסרי ניסיון מתקשים בביצוע פעולה זו.

שלב ג': חיזוי – הנהג חוזה את המצב בעתיד הקרוב על סמך התמונה שיצר בשלב ההבנה. הנהג הלא מנוסה, גם אם קלט פרטים חשובים מן הסביבה אך לא שילב ביניהם לכדי תמונה שלמה של המצב, יתקשה מאוד לחזות מצבים מסוכנים קרבים.

¹ טל אורון גלעד, דוד שנער, אבינועם בורובסקי, ענת מאיר וישראל פרמט, אימון בתפיסת סכנות בקרב נהגים צעירים.

מקורות המידע של הנהג בזהוי הסכנה:

על מקורות המידע שלרשותנו בדרך לספק לנו אינפורמציה או לשמש **סימנים מעידים**. **הסימנים המעידים** הם עצמים, תופעות, מצבים או התרחשויות בדרך שמהם אנו למדים על הסכנה הנשקפת ועל היתכנותו של מצב חירום. למשל, **תמרורים** המספקים מידע בדרך, הולכי רגל (האם הם חוצים? משחקים בכדור קרוב לכביש?), **כלי רכב אחרים** בדרך (חונים, בולמים, מאותתים), ועוד. רוב הסכנות בדרך ניתנות לחיזוי על-פי סימנים מעידים.

תגובה למצב חירום שעלול להתפתח תמנע תאונה אם הנהג יגיב בצורה נכונה לסימנים המעידים. לדוגמה: אצל נהג שמבחין בילד שרץ לכיוון הכביש ומתקרב למדרכה שלאורכה חונות מכוניות, צריך להתעורר החשש שמא הילד יתפרץ לכביש. ומאחר שהוא נמוך הוא לא יראה אותו בין המכוניות. לכן, נדרשת מהנהג תשומת לב רבה והאטה של הרכב. רוב האירועים הנתפסים כ"מפתיעים" אינם מפתיעים נהג ותיק ומיומן הצופה התרחשויות על-פי סימנים מעידים. כל סימן מעיד מזמין תגובה נכונה כאילו האירוע כבר מתרחש.

מחקרים מראים, כי היכולת לתפיסת סכנות קשורה באופן ישיר לרמת המעורבות בתאונות דרכים. מבין כל הסיבות למעורבותם הגבוהה יחסית של **נהגים צעירים** בתאונות דרכים נמצא, כי חוסר היכולת שלהם לאתר סימנים המעידים על סכנות ולזהות מצבים בכביש כמסוכנים, הוא המשמעותי ביותר. איתור, זיהוי וחיזוי מצבים מסוכנים בכביש הם מיומנויות הנרכשות באיטיות רבה יותר – רק לאחר שהנהג החדש רכש מיומנויות שליטה בסיסיות ברכב, שאותן רכש במהירות רבה יחסית.

בניגוד לנהגים מיומנים בעלי ותק, נהגים חדשים חסרים בסיס ידע רחב הנבנה על ניסיון העבר, ולכן מודעים פחות לסכנות פוטנציאליות במהלך הנהיגה. רק כאשר סכנה מתממשת (למשל כאשר הולך רגל מתפרץ לכביש), הם מזהים את המצב ואת הסיכון שבמפגש בינם לבין משתמש דרך אחר, ואז מגיבים למצב המסוכן.

ככל שניטיב להכיר את הכביש ואת היתכנות הסכנות בסביבת הנהיגה, כן נוכל לצפות מראש אילו סכנות אורבות לנו, נדע היכן לחפש אותן ונוכל לפעול כדי להימנע מתאונה.

אפשר לתרגל ולפתח את מיומנות הזיהוי המוקדם של הסכנות אף בטרם הנהיגה בפועל.

סוגי סכנות – סכנה ממשית וסכנה פוטנציאלית

סכנה ממשית

סכנה ממשית – נשקפת מכל אובייקט, סיטואציה, או שילוב ביניהם, אשר בעטיים עלול להיגרם נזק למשתמש הדרך אם הנהג לא ינקוט פעולת מנע מידית (צפירה, בלימה, הטיית הגה ועוד).

תמונה 1: סכנה ממשית (מסומנת באדום כדי להדגיש את מוחשיותה)

דוגמאות לסכנות ממשיות/מוחשיות:

- ✓ רכב הנוסע לפניך ועוצר באופן פתאומי.
- ✓ מכונית היוצאת במהירות ממגרש חנייה אל כביש ראשי.
- ✓ אופנוע "מזגזג" בין מכוניות.
- ✓ ילדים המשחקים במגרש חנייה של הבניין.
- ✓ משאית החונה בחנייה כפולה לצורך פריקת סחורה, ומסתירה את המכונית שלפניה.
- ✓ משאית עמוסה מאוד הנוסעת לפניך, והמשא שעליה נוטה ליפול.
- ✓ אורות בלימה או הבהוב של מכונית החונה ברחוב ועומדת לצאת ממקום החנייה.

סכנה פוטנציאלית

סכנה פוטנציאלית נשקפת מכל אובייקט, סיטואציה או שילוב ביניהם, אשר עלולים לגרום להתפתחות סכנה שנדרשת בה התערבות ממשית. **חיזוי מוקדם** של התפתחות הסכנה יאפשר את מניעתה. ישנם תסריטים אפשריים להתפתחות סכנה פוטנציאלית שניתן להתייחס אליהם על-פי מידת ההסתברות להתממשותה: נמוכה מאוד, נמוכה, בינונית, גבוהה, גבוהה מאוד.

תמונה 2: סכנה פוטנציאלית (מסומנת בצהוב)

דוגמאות לסכנות פוטנציאליות:

- ✓ מפגשים בצמתים עמוסים וצפופים.
- ✓ מכוניות שעלולות להגיח ממגרש חנייה של בתים.
- ✓ מכוניות שעלולות לנסוע לאחור באופן בלתי צפוי.
- ✓ הולכי רגל שעלולים להופיע במקומות בלתי צפויים.
- ✓ תנועה צפופה, נתיבים צרים ומשאיות שבדרך.
- ✓ ילדים בקרבת הכביש.
- ✓ התמזגויות, כלי רכב שמגיחים מהצד, ואי-יכולת לדעת כיצד ישתלבו בתנועה.
- ✓ אוטובוס שעומד בתחנה, והנוסעים שיורדים ממנו עלולים להתפרץ אל הכביש.
- ✓ מכוניות שנדחפות ברווחים בין מכוניות שנהגיהן מקפידים על שמירת מרחק כנדרש.
- ✓ רוכבי אופניים בחשיכה.

נהגים מנוסים	נהגים חדשים
נמנעים מלהיכנס למצבים מסוכנים.	מגיבים לסכנות רק בעת התרחשותן.
בוחנים את סביבתם הקרובה והרחוקה וכך יכולים לחזות מצבים עתידיים ולהתכונן אליהם.	נוטים לבחון רק את סביבתם הקרובה.
מבטם מופנה קדימה ולצדדים וכך יכולים לדלות מידע רב, בין השאר גם על מיקומם של משתמשי דרך אחרים.	מתרכזים בעיקר במבט קדימה.
מזהים סכנות ממשיות ופוטנציאליות.	מזהים בעיקר סכנות ממשיות.
מסתמכים על אפיונים של סביבות נהיגה מגוונות (שכונת מגורים אזור תעשייה וכו') כדי לחזות סכנות פוטנציאליות האופייניות לסביבה זו.	מסתמכים רק על סביבת הנהיגה המידית – המקום שבו הם מצויים באותו רגע.

מה מסתתר לפני המשאית?

פעילות מס' 2

פעילות בנושא: סכנה ממשית וסכנה פוטנציאלית

משך הזמן: 20 דקות

מטרה: זיהוי סכנות ממשיות וסכנות פוטנציאליות

מהלך המשימה:

לאחר הסבר המורה על סכנה ממשית וסכנה פוטנציאלית:

1. תרגיל ראשון בזיהוי סכנות:

צפו בסרטון [סכנות פוטנציאליות בכביש מעוקל ללא שוליים](#)

- רשמו את הסכנות שזיהיתם.
- מיינו את הסכנות שזיהיתם לסכנה פוטנציאלית וסכנה ממשית.
- הסבירו את ההבדלים ביניהן.
- התייחסו לכל אחת מהסכנות הפוטנציאליות שמצאתם על-פי מידת ההסתברות להתממשותה: 1. נמוכה מאוד 2. נמוכה 3. בינונית 4. גבוהה 5. גבוהה מאוד.

2. תרגול שני בזיהוי סכנות:

- צפו בסרטון [סכנות ממשיות בכביש מעוקל ללא שוליים](#).
- רשמו את הסכנות שזיהיתם.
- כתבו המלצות להתנהגות בטיחותית הנדרשת בהתאם לסכנות.

*פירוט נרחב לסרטונים בהמשך הפרק.

פעילות מס' 3

פעילות בנושא: איתור "סימנים מעידים"

משך זמן: 15 דקות

המטרה: לזהות את מקורות המידע לזיהוי הסכנות שעליהם נסמך הנוהג ברכב - הסימנים המעידים, במטרה להגביר את המודעות לכך, שישנם סימנים המקדימים את הסכנות (פוטנציאליות והממשיות). התלמידים יצפו בסרט ויזהו את הסכנות הפוטנציאליות והממשיות, תוך בחינת סימנים מעידים בטרם מתפתח המצב המסוכן.

מהלך המשימה:

- צפו בסרט [סכנות ביישוב כפרי: הולכי רגל על הכביש ומכוניות חונות בצידו](#), ורשמו את כל הסכנות / הבעיות / הקשיים שזיהיתם (טור ימני) ואת הסימנים שהעידו עליהם (טור אמצעי).
- מיינו את הסימנים המעידים לקבוצותיהם השונות (טור שמאלי) ומתחו קו בין הסימן המעיד לבין הקבוצה הרלוונטית.
- הציעו לנהג כיצד עליו להתנהג תוך התייחסות לסכנות פוטנציאליות ולסכנות ממשיות.

סכנה / בעיה / קושי	הסימן המעיד	סוגי הסימנים המעידים	ההתנהגות המתבקשת מן הנהג
רכב יוצא מחנייה ומתכוון להשתלב בתנועה	הבהוב	הסביבה, הדרך בני אדם, הולכי רגל כלי רכב אחרים סימנים משתנים בסביבה מלוח התמרורים	

פירוט הסרטונים הקשורים לפרק 1: הסכנות שבדרך – זיהוי ותפיסת סכנות

מספר וכותרת הסרטון	סוג הדרך ותיאורה	דוגמה לסכנות שנצפו בסרטון	תרחישים אפשריים לסכנות פוטנציאליות וסכנות ממשיות/מוחשיות	המלצות להתנהגות	משך הסרטון
סכנות פוטנציאליות בדרך (סרטון מס' 257)	דרך שאינה עירונית שאליה מתחבר כביש מימין.	המשאית המגיעה מימין, וכן הרכב הפרטי הלבן שהוא גלוי בשלב הראשון אך מוסתר על-ידי המשאית דווקא בפנייתו ימינה.	המשאית עלולה להיכנס אל הכביש הראשי. הרכב הפרטי עלול להשתלב בתנועה בכביש הראשי מבלי שיראו אותו ומבלי שהוא יראה את האחרים.	האטה וצפייה במשאית וברכב הבא ממול עם התכונות - הנחת הרגל על דושת הבלם לעצירה.	0:28 דקות
		הרכב שבא ממול מאותת לפנייה שמאלה.	הרכב עלול לבצע פנייה מהירה שמאלה ולחצות את מסלול הנסיעה הנגדי.	בעת ההאטה והצפייה במשאית יש לעקוב אחר הרכב ממול, רגל על דושת הבלם בכוננות עצירה.	
סכנות ממשיות בכביש מעוקל ללא שוליים. (סרטון מס' 119)	דרך מקומית - כביש צר באזור כפרי.	כביש בלי שוליים, עמוד חשמל בולט אל הכביש, צמחייה מסתירה, רחוב מצד שמאל ודרכי גישה לרכב לבתים.	תנועה חופשית בלתי מבוקרת של מכוניות, כלים חקלאיים ורכב תפעולי, הולכי רגל ובהם ילדים משחקים ובעלי חיים.	נהיגה במהירות איטית המתאימה לתנאי הדרך ולאירועים הצפויים.	0:24 דקות
		עיקולים מגבילים את שדה הראייה לפנים.	רכב יבוא ממול בכביש הצר ואין אפשרות מילוט לשול הדרך.	נהיגה בצד ימין ככל האפשר עם אורות נמוכים דלוקים, גם ביום.	
סכנות פוטנציאליות בכביש מעוקל ללא שוליים. (סרטון מס' 121)	דרך מקומית - כביש צר באזור כפרי	כביש מעוקל ואין בו שדה ראייה, כביש ההופך לצר יותר, עמוד חשמל בולט אל הכביש, פחים בקרבה לכביש ומכוניות חונות בצידי הדרך. יציאה מצד שמאל, אין לכביש שוליים.	הסכנות בולטות כבר על-פי התשתית הבעייתית ועוד לפני הופעת משתמשי דרך בתחנת האוטובוס (סכנה פוטנציאלית). כלי רכב חונים בצידי הדרך. הסכנה עלולה להפוך למוחשית עם הופעת רכב בעיקול (סכנה ממשית).	נהיגה בצד ימין במהירות איטית המתאימה לתנאי הדרך ולאירועים הצפויים.	0:27 דקות

מספר וכתרת הסרטון	סוג הדרך ותיאורה	דוגמה לסכנות שנצפו בסרטון	תרחישים אפשריים לסכנות פוטנציאליות וסכנות ממשיות/מוחשיות	המלצות להתנהגות	משך הסרטון
סכנות ביישוב כפרי: הולכי רגל על הכביש ומכוניות חונות בצידיו. (סרטון מס' 149)	דרך מאספת	יציאה מחניון מימין מוסתרת על-ידי קיר אבן.	יציאה של מכונית.	האטה כמעט עד עצירה כדי להתכונן להפתעת הולך רגל.	0:37 דקות
		מכוניות חונות בפתח חנות.	יציאה לכביש של הולכי רגל מבין המכוניות.	האטה כמעט עד עצירה כדי להסתכל.	
		כביש צר מעוקל שמאלה. משאית כבדה ממול.	המשאית תחצה את קו האמצע.	האטה והיצמדות לימין.	
		מכונית יוצאת מסמטה אלכסונית מימין. קיר אבן מסתיר.	הנהג היוצא מתקשה לראות.	האטה כמעט עד עצירה.	
		אין מדרכה ראויה. מכוניות חונות, הולכי רגל על הכביש. תנועה ממול.	מעבר קרוב להולכי רגל שעלולים לסטות.	עצירה עד לפינוי הכביש על-ידי הולכי הרגל.	

פרק 2: הקשר בין סוגי דרכים לסוגי סכנות שבדרך

מהלך השיעור פרק 2

זמן	פעילות /אמצעים	שיטת ההוראה	פירוט התוכן	ראשי פרקים של התוכן
10 דקות	פעילות 4: צפייה בסרטונים סכנות בדרך עירונית-מקומית: כלי רכב חונים בניצב למדרכה. סכנות בדרך עירונית-מקומית: מכוניות חונות מגבילות את שדה הראייה. דיון	א. צפייה בסרטון וזיהוי סכנות אופייניות לדרך זו. ב. דיון מסכם בהבדל בין סכנה ממשית לסכנה פוטנציאלית על-פי מידת ההסתברות להתממשותה: 1. נמוכה מאוד 2. נמוכה 3. בינונית 4. גבוהה 5. גבוהה מאוד. ג. המלצות להתנהגות בעת זיהוי הסכנה.	מאפייני הדרך. סכנות שכיחות שנצפה להיתקל בהן בדרך מקומית-שכונתית.	דרכים עירוניות: דרך מקומית-שכונתית
10 דקות	פעילות 5: ניתוח אירוע תאונה "נועה" בדרך שכונתית מקומית.	ניתוח אירוע תאונה בדרך מקומית-שכונתית, ובחינת הקשר בין סוג הדרך ומאפייניה לתאונה שהתרחשה.		
10 דקות	פעילות 6: צפייה בסרטונים: סכנות בדרך עירונית-מאספת: מכוניות חונות בדרך מתעקלת. סכנות בדרך עירונית-מאספת: הולכי רגל. סכנות בדרך עירונית-מאספת: חניית מכוניות ומשאית.	א. צפייה בסרטון וזיהוי סכנות אופייניות לדרך זו. ב. דיון מסכם בהבדל בין סכנה ממשית לבין סכנה פוטנציאלית על-פי מידת ההסתברות להתממשותן: 1 (נמוכה מאוד 2) נמוכה (3) בינונית (4) גבוהה (5) גבוהה מאוד. ג. המלצות להתנהגות בעת זיהוי הסכנה.	מאפייני הדרך. סכנות שכיחות שנצפה להיתקל בהן בדרך מאספת.	דרך מאספת

ראשי פרקים של התוכן	פירוט התוכן	שיטת ההוראה	פעילות /אמצעים	זמן
דרך עורקית	מאפייני הדרך. סכנות שכיחות שנצפה להיתקל בהן בדרך עורקית	א. צפייה בסרטון וזיהוי סכנות האופייניות לדרך זו. ב. הבדל בין סכנה ממשית לסכנה פוטנציאלית. ג. איתור וצילום דרכים דומות וסכנות בסביבת המגורים. המלצות להתנהגות בעת זיהוי הסכנה.	פעילות 7: צפייה בסרטונים סכנות בדרך עירונית-עורקית: עבודות בכביש. סכנות פוטנציאליות בדרך עירונית-עורקית: הולכי רגל. דיון	10 דקות
דרכים שאינן עירוניות: דרך מקומית, דרך אזורית, דרך ראשית ודרך מהירה.	מאפייני הדרך. סכנות שכיחות שנצפה להיתקל בהן בדרכים שאינן עירוניות.	א. צפייה בסרטון וזיהוי סכנות האופייניות לדרך זו. ב. הבדל בין סכנה ממשית לבין סכנה פוטנציאלית. ג. איתור וצילום דרכים דומות וסכנות בסביבת המגורים. המלצות להתנהגות בעת זיהוי הסכנה.	פעילות 8: צפייה בסרטונים סכנות בדרך מהירה במעבר בין שלושה נתיבים. סכנות בדרך שאינה עירונית: עקיפות. דרך שאינה עירונית, דו-סטריט: עיקולים וירידות תלולות. דרך שאינה עירונית-אזורית: ללא שוליים, קו הפרדה לבן, תמרורי אזהרה. סכנות בדרך שאינה עירונית ראשית בלי שטח הפרדה.	20 דקות
	פעילות השוואה בין תפיסת סיכונים של נהגים ותיקים ומנוסים זיהוי סכנות והמלצות להתנהגות, לבין נהגים חדשים בתחילת הדרך.	צפייה בסרטונים על-ידי נהגים ותיקים ומנוסים שאין להם עבירות תנועה, זיהוי הסכנות והמלצות להתנהגות נכונה בעת זיהוי הסכנה.	הנהגים הוותיקים יצפו בסרטוני פעילות 8 שנותחו בכיתה.	10 דקות

חשיבות ההקשר במרחב התעבורתי

יש קשר הדוק בין סוג הדרך והסכנות האופייניות לה - ככל שנכיר יותר את הדרך ואת הסכנות האופייניות לה, כן נוכל לצפות אותן מראש טרם הופעתן, נדע היכן לאתר אותן ונוכל לפעול כדי להימנע מתאונה. למידה מתרחשת בתוך הקשר. אנו מזהים דברים שונים בהצלחה רבה יותר כאשר הם בהקשר הנוגע להם. למשל, כאשר אנחנו נוהגים בכביש באזור תעשייה נצפה להיתקל במשאיות חונות, במשאיות היוצאות משטחי המפעל, במלגזות ועוד, וניערך למפגש בהתאם. בנסיעה באזור בית-ספר יש סיכוי רב שניתקל בילדים משחקים, חוצים את הכביש ועוד.

למורה:

נזהה טוב יותר את הסכנות שבדרך כאשר נלמד עליהן בהקשר למקום שבו הן נפוצות. לכל סוג דרך סכנות האופייניות לה, ולרוב אלה הן הסכנות שבהן ניתקל בעת הנסיעה בהן. בכל מקרה חשוב להיות קשובים ומוכנים גם לסכנות מסוגים אחרים האופייניות פחות לדרך שבה אנו נוסעים.

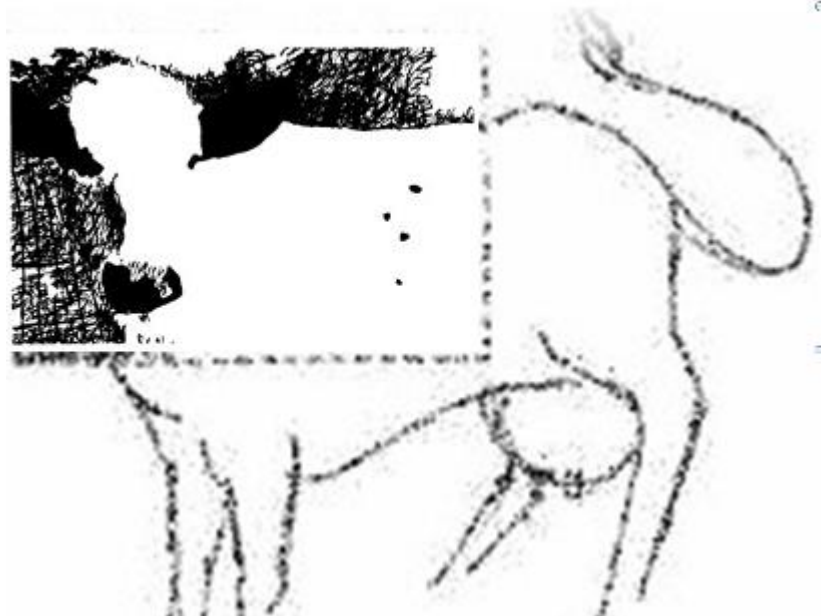
חשיבות ההקשר במרחב התעבורתי

בקשו מהתלמידים לזהות את האובייקט בתמונה העליונה

לאחר מכן בקשו מהם לזהות את האובייקט בתמונה התחתונה.

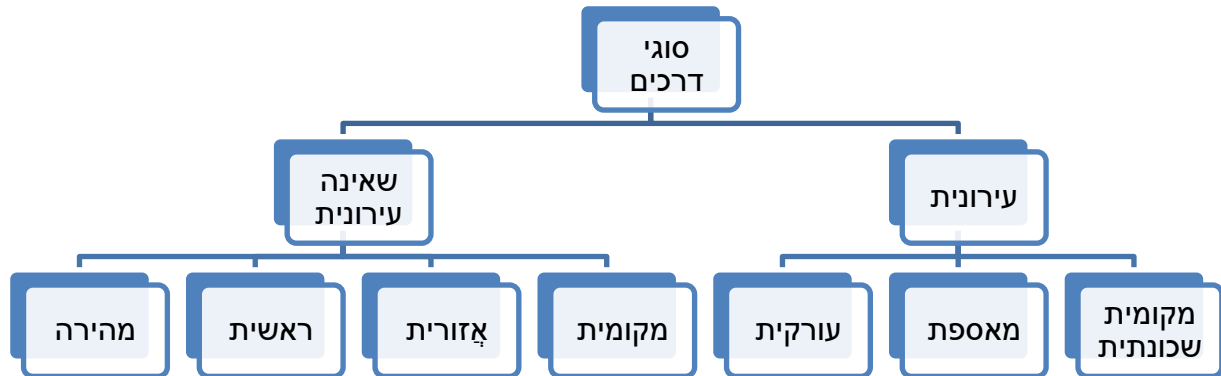
מדוע היה קל יותר לזהות את התמונה התחתונה?

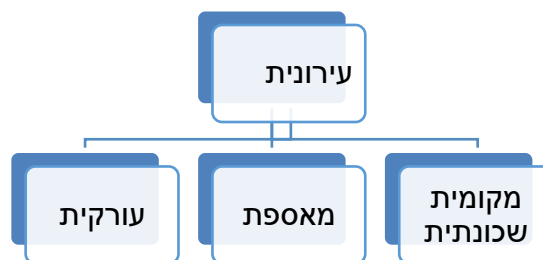
אנו מזהים דברים טוב יותר כאשר הם נמצאים **בהקשר** המתאים להם.
לעומת זאת, כאשר ההקשר לא ברור קשה לזהות אובייקט או בעיה.

סוגי הדרכים – דרכים עירוניות ושאינן עירוניות

ניתן לחלק את סוגי הדרכים לדרכים עירוניות ולדרכים שאינן עירוניות.

א. דרכים עירוניות

1. דרך מקומית-שכונתית

מאפייני הדרך

2. כבישים צרים.
3. מכוניות חונות.
4. ריבוי הולכי רגל.
5. צמתים, כיכרות ומעברי חצייה.
6. בתי מגורים.
7. מבנים ציבוריים.
8. נפחי תנועה נמוכים, תנועת כלי רכב פרטיים בדרך כלל.
9. מהירות נסיעה נמוכה.

פעילות מס' 4

פעילות בנושא: סכנות בדרך מקומית-שכונתית

משך הזמן: 10 דקות

מטרה: לזהות בדרך מקומית-שכונתית סכנות אופייניות לסוג דרך זה, ולהבחין בין סכנה ממשית לסכנה פוטנציאלית*

מהלך הפעילות:

צפו בסרטונים:

- [סכנות בדרך עירונית-מקומית: כלי רכב חונים בניצב למדרכה](#)
 - [סכנות בדרך עירונית-מקומית: מכוניות חונות מגבילות את שדה הראייה](#)
- וזוהו את הסכנות האופייניות לסוג הדרך.
1. הבחינו בין סכנה ממשית לסכנה פוטנציאלית*.
 2. אתרו בסביבת מגוריהם דרכים מקומיות-שכונתיות ונסו לזהות בהן סכנות דומות.
 3. כתבו המלצות כיצד להתנהג כאשר מזהים כל אחת מהסכנות.

דונו בקשר בין מאפייני דרך מקומית-שכונתית לבין הסכנות הצפויות בה.

העריכו את מידת ההסתברות להתפתחות הסכנה הפוטנציאלית לכדי סכנה ממשית:

1. נמוכה מאוד
2. נמוכה
3. בינונית
4. גבוהה
5. גבוהה מאוד

סכנות שכיחות שנצפה להיתקל בהן בדרך מקומית-שכונתית

- מכוניות חונות.
- מכוניות יוצאות מחנייה.
- דלת נפתחת במכונית חונה.
- חניות כפולות של כלי רכב (רכב עוצר לצד רכב חונה).
- ילדים בקרבת בתי-ספר וגנים.
- רוכבי אופניים.
- הולכי רגל חוצים.
- ילדים משחקים בצידי הדרך.
- חיות מחמד חוצות את הכביש.

פעילות מס' 5

פעילות בנושא: סכנות בדרך מקומית-שכונתית

משך הזמן: 10 דקות

מטרה:

בחינת הקשר בין סוג הדרך ומאפייניה לבין התאונה שהתרחשה בה, ובחינת דרכי ההתנהגות של משתמשי הדרך השונים.

מהלך הפעילות:

1. קראו את תיאור האירוע הבא (ניתן לשרטט את זירת האירוע) ודונו בשאלות הבאות:

האירוע: נועה (נהגת חדשה לאחר תקופת הליווי) יצאה כשהיא נוהגת ברכב של ההורים מחניון ביתה שמאלה והגיעה מיד לצומת. בכיוון הנסיעה של נועה לא היה תמרור המורה על חובת מתן זכות קדימה. ומכיוון שהיא הכירה את הצומת, היא ידעה שתמרור "עצור" מוצב לבאים משמאלה. לפני הצומת מסומן מעבר חצייה והולכת רגל מבוגרת החלה לחצות. נועה עצרה את רכבה והמתינה בסבלנות כשהיא עוקבת בעיניה אחרי הולכת הרגל שחצתה משמאל לנועה לצד ימין. מיד משסיימה הולכת הרגל את החצייה החלה נועה להתקדם והתנגשה בילד המוכר לה מהשכונה שרכב על אופניים. הגלגל הקדמי של האופניים התעקם לחלוטין, והילד נשרט כהוגן במרפק ידו השמאלית שהתחכך בכביש בעת הנפילה.

דונו בשאלות:

1. אילו סימנים מעידים היו לנועה שאותם הייתה אמורה להבין ולהביא בחשבון?
2. מהם המאפיינים הבולטים של התאונה?
3. כיצד היה ניתן למנוע את התאונה?

פעילות 5: למורה – נקודות לדיון

1. אילו סימנים מעידים היו לנועה שאותם הייתה אמורה להבין ולהביא בחשבון?

- הנהיגה בקרבת הבית, מקום מוכר הנתפס כחמים ובטוח, עלולה להיות מסוכנת כמו כל מקום אחר.
- תקופת ההמתנה לחציית האישה המבוגרת העניקה ביטחון לבאים מהצד שהם יכולים להתקדם.
- הצומת שבו לא חלה עליה החובה לתת זכות קדימה אינו מבטיח שתקבל זכות קדימה.

2. מהם המאפיינים הבולטים של התאונה?

- נועה, כנהגת לא מיומנת, הייתה בטוחה שהבאים מכיוון תמרור העצור ימתינו לה.
- ילד רוכב על האופניים לא מציית לתמרורים.
- תאונות רבות, במיוחד של ילדים, של נהגים חדשים ושל מבוגרים מתרחשות בקרבת הבית.

3. כיצד היה ניתן למנוע את התאונה?

- על נועה היה להמתין אחרי חציית הולכת הרגל כדי לבחון מחדש את המתרחש בצומת.
- אין לסמוך על נהגי רכב ורוכבי אופניים שיכבדו את חובתם לתת זכות קדימה.
- על רוכב האופניים היה לעצור ולתת זכות קדימה לנועה.

2. דרך מאספת

מאפייני דרך מאספת

- מהירות נסיעה בינונית.
- כבישים רחבים יותר, על-פי רוב שני נתיבים בכל מסלול.
- צמתים מרומזרים ומעגלי תנועה.
- בתי מגורים.
- מכוניות חונות.
- ריבוי הולכי רגל.
- אנשים עולים ויורדים מאוטובוס עומד.
- בתי-מסחר ומבנים ציבוריים.
- צמתים ומעברי חצייה.
- נפח תנועה בינוני.

פעילות מס' 6

פעילות בנושא: סכנות בדרך מאספת

משך הזמן: 10 דקות

מטרה:

לזהות בדרך עירונית-מאספת סכנות האופייניות לסוג דרך זה ולהבחין בין סכנה ממשית לסכנה פוטנציאלית.

מהלך הפעילות:

1. צפו בסרטונים וזהו את הסכנות האופייניות לסוג הדרך:
 - [סכנות בדרך עירונית-מאספת: מכוניות חונות בדרך מתעקלת.](#)
 - [סכנות בדרך עירונית-מאספת: הולכי רגל.](#)
 - [סכנות בדרך עירונית-מאספת: חניית מכוניות ומשאית.](#)
2. הבחינו בין סכנה ממשית לסכנה פוטנציאלית.*
3. חשבו על סכנות נוספות האופייניות לדרך זו גם אם הן לא הוצגו בסרטון.
4. נסחו המלצות להתנהגות בעת זיהוי הסכנה.

דונו בקשר בין מאפייני דרך מאספת לבין הסכנות הצפויות בה.

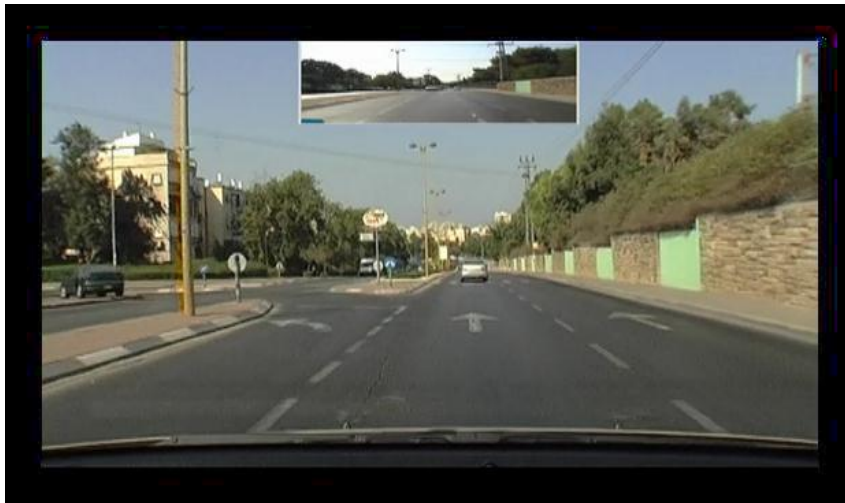
העריכו את מידת ההסתברות להתפתחות הסכנה הפוטנציאלית לכדי סכנה ממשית:

1. נמוכה מאוד
2. נמוכה
3. בינונית
4. גבוהה
5. גבוהה מאוד

סכנות שכיחות שנצפה להיתקל בהן בדרך מאספת:

- הולכי רגל בקרבת בתי מגורים ובקרבת בתי-מסחר או מבנים ציבוריים.
- אוטובוסים ומכוניות מסחריות בדרך.
- מעבר בין נתיבים ועקיפות.
- התקרבות לרמזור מתחלף, למעגלי תנועה ולצמתים.
- עצירת כלי רכב לצורך פריקה והעמסה.

3. דרך עורקית

מאפייני הדרך

- דרך רחבה, לרוב מחולקת לשני כבישים נפרדים.
- ריבוי נתיבי נסיעה.
- נפחי תנועה גדולים.
- סוגי כלי רכב מגוונים (כולל רכב כבד ואוטובוסים).
- מהירות נסיעה גבוהה יותר.

פעילות מס' 7

פעילות בנושא: סכנות בדרך עורקית

משך הזמן: 10 דקות

מטרה: לזהות בדרך עורקית סכנות אופייניות לסוג דרך זה, ולהבחין בין סכנה ממשית לסכנה פוטנציאלית.

מהלך הפעילות:

צפו בסרטונים:

- [סכנות בדרך עירונית-עורקית: עבודות בכביש](#)
- [סכנות פוטנציאליות בדרך עירונית-עורקית: הולכי רגל](#)
- [סכנות בדרך עירונית-עורקית](#)

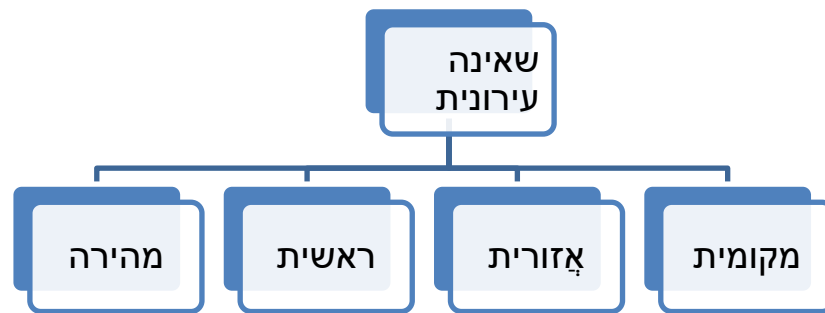
וזוהו את הסכנות האופייניות לסוג הדרך.

1. אתרו במקום מגורכם דרכים דומות, ובדקו סכנות נוספות האופייניות לדרך שכזו, בין אם הן הוצגו בסרט בין אם לאו.
2. חפשו באתרי האינטרנט או בעיתונות אירוע תאונה בדרך עורקית.
3. בדקו את הקשר בין מאפייני דרך עורקית לבין הסכנות הצפויות בה.

סכנות אפשריות שנצפה להיתקל בהן בדרך עורקית

- אוטובוסים ומכוניות מסחריות בדרך.
- עקיפות ומעבר בין נתיבים.
- גודש תנועה ועצירות פתע בכביש שהנסיעה בו יחסית מהירה.
- התקרבות לצמתים, למעגלי תנועה ולרמזורים.

ב. דרכים שאינן עירוניות

מאפייני הדרך שאינה עירונית*

- כבישים רחבים.
- ריבוי נתיבי נסיעה.
- צמתים.
- מהירות נסיעה גבוהה.
- מכוניות משתלבות במהירות.
- עליות ומורדות.

סכנות אופייניות לדרך שאינה עירונית

- עקיפות.
- מעברים במפתיע בין נתיבים.
- בלימות פתע של רכב שנוסע מלפנים.
- התקרבות מהירה לרמזור שעומד להתחלף.
- כלי רכב כבדים בדרך.
- השתלבויות בכביש מהיר.
- כלי רכב מגיחים מהצד ואי-אפשר לדעת כיצד ישתלבו בתנועה.

*פירוט נרחב על הדרך שאינה עירונית ומאפייניה ניתן למצוא בנושא מס' 14 "נהיגה בדרך שאינה עירונית".

1. דרך שאינה עירונית מקומית

מחברת בין כביש בין-עירוני אזורי לבין מקום יישוב. מסומנת בדרך כלל בתמרור שחור ובו מספר בן ארבע

סכנות שכיחות בדרך שאינה עירונית-מקומית

- הולכי רגל על הכביש.
- קרבה בין כלי רכב בכביש הצר.
- מכשולים בדרך.
- קושי בחזרה לכביש אחרי ירידה לשוליים.
- ראות מוגבלת (עיקולים ובעיות אחרות בשדה הראייה).

2. דרך אזורית

מחברת בין כביש שאינו עירוני לבין יישובי האזור. מסומנת בדרך כלל בתמרור ירוק ובו מספר בן שלוש ספרות.

סכנות שכיחות בדרך אזורית

- כלי רכב עוצרים (במיוחד סמוך לצמתים).
- תנועת כלי רכב איטיים, כלים חקלאיים, אופניים ועוד.
- ליקויים בהסדרי תנועה (תמרורים וסימנים).

- מהמורות בכביש.
- קושי בחזרה לכביש אחרי ירידה לשוליים.
- הולכי הרגל.
- קרבה בין כלי רכב בכביש הצר.
- רכב שאינו נותן זכות קדימה בצומת.
- ראות מוגבלת (עיקולים ובעיות אחרות בשדה הראייה).

3. דרך שאינה עירונית-ראשית

מחברת בין ערים או יישובים גדולים. ממנה מסתעפות הדרכים האזוריות. מסומנת בדרך כלל בתמרור אדום ובו מספר בן שתי ספרות.

סכנות שכיחות בדרך שאינה עירונית-ראשית

- בלימות פתע של רכב שנוסע מלפנים.
- התקרבות מהירה לרמזור שהמופע בו עומד להתחלף.
- מעברים במפתיע בין נתיבים.
- עקיפות.
- כלי רכב כבדים בדרך.
- השתלבות כלי רכב במחלפים.
- כלי רכב שמגיחים מהצד ואי-אפשר לדעת כיצד ישתלבו בתנועה.
- התנהגות הולכי הרגל.
- גורמים אנושיים נוספים (עובדים בכביש, התקהלויות בצידי הדרך ועוד).

4. דרך שאינה עירונית-מהירה

הדרכים המהירות משמשות ככבישי האורך והרוחב העיקריים בארץ. הן מסומנות בתמרור כחול ובו מספר בעל ספרה אחת.

- אסורה הכניסה לדרך מהירה לרכב שאינו מנועי (אופניים, עגלות רתומות לבהמה וכד').

- אסורה הכניסה לדרך מהירה לרכב שאינו מסוגל או שאינו מורשה לנוע במהירות הרשומה בתמרור המוצב בכניסה לדרך.
- אסורה החנייה והעצירה בשולי הדרך המהירה, פרט למצב של תקלה או הגשת סיוע במקרה של תאונת דרכים. אסורה הכניסה להולכי רגל, ולכן אסור להעלות או להוריד נוסעים (טרמפיסטים למשל).

מאפייני הדרך:

העיקרון המרכזי שמנחה תכנון של דרך מהירה הוא זרימת התנועה בה. לכן הוטלו הגבלות על משתמשים שונים כמו הולכי רגל, רוכבי אופניים, כלי רכב איטיים או כלי רכב שאינם מסוגלים או שאינם מורשים להגיע למהירות המינימלית המצוינת בתמרור.

הגבלות אלה נועדו לסייע לנהג ולמנוע ממנו התלבטות ביחס למהירות הנסיעה.

מאפיינים נוספים אשר מסייעים לזרימה מהירה יותר של התנועה הם:

- גדרות הקובעות את גבולות הדרך ומונעות כניסה של הולכי רגל או של בעלי חיים גדולים.
- אין צמתים בדרך המהירה. הכניסות והיציאות ממנה מוסדרות באמצעות מחלפים, נתיבי האצה ונתיבי האטה. נתיבים אלו נועדו לסייע לנהגים להתאים את מהירות נסיעתם למהירות הנהוגה בכביש שבו הם מתכוונים להשתלב.
- מספר הנתיבים בדרך מהירה הוא רב. הנתיבים רחבים ושולי הדרך סלולים כדי ליצור חופש תמרון רב, והעקיפה בדרך זו נוחה ובטוחה יותר.
- שדה הראייה נרחב יותר וכמעט שאין שטחים "מתים".
- מספר מצומצם של תמרורים חיוניים המוצבים באופן ברור ובולט. המטרה היא, שנהגים יוכלו להבין במהלך נסיעה מהירה את המסר שמבטאים התמרורים ולא ייקלעו למצב של כורח לקלוט מידע רב מדי שיוביל להפחתת המהירות.
- העצירה והחנייה בשולי הדרך המהירה אסורות, למעט מצב שבו אירעה תקלה או מוגשת עזרה לנפגעים, לצורך הבטחת זרימת תנועה מהירה ככל האפשר.
- עיקולי דרך ושיפועים נוחים המאפשרים לנהג לשמור על מהירות נסיעה גבוהה ללא חשש מפני השפעת כוחות הטבע על הרכב.
- ניקוז מים יעיל מן הכביש המונע הצטברות מים בשוליות בתקופת החורף, העלולים לגרום לאובדן השליטה.
- בצידי הדרכים ובין מסלולי הנסיעה הנגדיים הוקמו מעקות בטיחות וגדרות מגן, אשר נועדו למנוע תאונה חזיתית וירידה מבוקרת אל השוליים (התהפכות לתעלה).

סכנות אופייניות בדרך מהירה

- מהירות מופרזת של כלי רכב.
- עקיפות של כלי רכב במהירות מופרזת.
- עצירת כלי רכב בשול בגלל תקלה או מסיבה אחרת.
- עייפות של נהגים.
- נקר בצמיג במהירות גבוהה הגורם לאובדן שליטה ברכב.

פעילות מס' 8

פעילות בנושא: סכנות בדרך שאינה עירונית

משך הזמן: 20 דקות

מטרה: לזהות סכנות אופייניות לדרך שאינה עירונית ולהבחין בין סכנה ממשית לסכנה פוטנציאלית.

מהלך הפעילות:

1. צפו בסרטונים הבאים וזהו את הסכנות האופייניות לסוג הדרך:
 - [סכנות בדרך שאינה עירונית-ראשית בלי שטח הפרדה.](#)
 - [דרך שאינה עירונית, דו-סטריט: עיקולים וירידות תלולות.](#)
 - [דרך שאינה עירונית-אזורית: ללא שוליים, קו הפרדה לבן, תמרורי אזהרה.](#)
 - [סכנות בדרך שאינה עירונית: עקיפות.](#)
 - [סכנות בדרך מהירה במעבר בין שלושה נתיבים.](#)
2. אתרו במקום מגוריכם דרכים דומות ובדקו סכנות נוספות האופייניות לדרך שכזו, בין אם הופיעו בסרטונים בין אם לאו.
3. חפשו באתרי האינטרנט או בעיתונות אירוע תאונה בדרך שאינה עירונית.
4. בדקו את הקשר בין מאפייני דרך שאינה עירונית לבין הסכנות הצפויות בה.
5. כיצד יש להתנהג בדרך שכזו?

פעילות מס' 9

פעילות בנושא: סכנות בדרך שאינה עירונית

משימה בבית או בשיתוף נהגים ותיקים ומנוסים ללא עבירות תנועה

משך

הזמן: 10 דקות

מטרה: להשוות בין מידת זיהוי סכנות ותפיסת סיכונים בקרב נהגים ותיקים ומנוסים לעומת נהגים חדשים בתחילת דרכם.

מהלך השיעור:

1. הציגו את הסרטים (שבהם צפיתם בפעילות 8) בפני נהגים ותיקים ומנוסים.
2. האם הם הצליחו לזהות את כל הסכנות?
3. בקשו מהם להציע פתרון להתנהגות בטיחותית נדרשת.
4. הציגו את הממצאים בפני החברים לכיתה בתחילת השיעור הבא.
5. מהן המסקנות שלכם מההשוואה בין תפיסת הסיכונים בקרב הנהגים הוותיקים והמנוסים לבין זו של נהגים בראשית דרכם?

הבוקר בבאר שבע: פקק ענקי ליד קניון הנגב (צילום: חן אלון)

התמונה מתוך כתבה של דני בלר, ובאדיבות הצלם אלון חן, אתר ברנז'ה

פירוט הסרטונים הקשורים לפרק 2 : הקשר בין סוגי דרכים לסוגי סכנות שבדרך

מספר וכתרת הסרטון	סוג הדרך	סכנות לדוגמה מהסרטון	תרחישים אפשריים לסכנות פוטנציאליות וסכנות ממשיות/מוחשיות	המלצות להתנהגות	משך זמן הסרטון
סכנות בדרך עירונית-מקומית: כלי רכב חונים בניצב למדרכה. (סרטון מס' 075)	דרך עירונית-מקומית	רכב בטור מכוניות ממול מאותת שמאלה.	ינסה לפרוץ לנתיב הנגדי במטרה לעקוף את הרכב שלפניו.	מבט במראות, איתות וסטייה למקום הפנוי מימין.	0:35 דקות
		כלי רכב חונים בניצב למדרכה עם הגב. לכביש.	ייסע לאחור כששדה הראייה של הנהג מוגבל על-ידי המכוניות החונות לצידו, או שהולכי רגל ירדו לכביש ביניהן, בדגש על ילדים שקומתם נמוכה מגובהה של מכונית.	האטה ומעקב של העיניים כדי להבחין שמא יידלקו אורות הנסיעה לאחור או אורות הבלימה באחורי המכוניות, או שהולכי רגל ירדו לכביש.	
		אדם מטפל בתא המטען של מכונית עם הגב אל התנועה.	יזוז אחורה.	בדיקה במראה, האטה, איתות וסטייה קלה שמאלה כדי להתרחק ממנו.	
סכנות בדרך עירונית-מקומית: מכוניות חונות מגבילות את שדה הראייה. (סרטון מס' 079)	דרך עירונית-מקומית	יציאה מחניון שמוסתר על-ידי שיחים.	אפשרות לעצירת פתע, לפניות ולכניסה לחניות, ליציאה אחורנית מבלי יכולת לראות את הכביש כי הרכב שמימין מסתיר, חשש להופעת הולכי רגל בין המכוניות החונות, זיג-זג בלתי צפוי של האוטובוס מבלי שיבחין בנוסעים שמאחוריו, בעיקר ברוכב האופנוע, יציאה מפתיעה של רכב מהחניון.	הצורך בנסיעה איטית ובשמירת מרחק.	0:30 דקות
		משאית בחנייה כפולה.	רכב בא ממול: נהג המשאית ייצא לפני חזית המשאית.	עקיפה תקינה והאטה רבה לפני שמגיעים לחזית המשאית.	
		מכונית במפרץ שמחייב יציאה לאחור.	ייסעו לאחור כששדה הראייה של הנהג מוגבל על-ידי מכוניות החונות	האטה ומעקב של העיניים שמא יידלקו אורות הנסיעה לאחור או	

מספר וכתר הסרטון	סוג הדרך	סכנות לדוגמה מהסרטון	תרחישים אפשריים לסכנות פוטנציאליות וסכנות ממשיות/מוחשיות	המלצות להתנהגות	משך זמן הסרטון
		אוטובוס בנתיב הנגדי שנע למרכז, אופנוע צץ מאחורי האוטובוס.	לצידו, או שהולכי רגל ירדו לכביש ביניהן, בדגש על ילדים שקומתם נמוכה מגובהה של המכונית.	אורות הבלימה באחורי המכונית, או שהולכי רגל ירדו לכביש.	
			תאונה חזיתית.	האטה ובמידת הצורך עצירה עד לחזרת האוטובוס.	
			הולכי רגל על המדרכה, אישה אחת מנסה לחצות עם כלב הקשור ברצועה ששואף להסתער קדימה. מונית מתקרבת ממול ומונעת התרחקות שמאלה.	האטה והתכוננות לעצירה מוחלטת.	
0:24 דקות	דרך עירונית-מאספת	חניונים פרטיים צמודים לבניינים, שמכוניות רבות יוצאות מהם, נהגים יוצאים מהמכוניות, קושי לראות לפנים וימינה, אוטובוס מגיע בהפתעה, תחנת אוטובוס שלא במפרץ.	בזמן עקיפת המכוניות שמימין, לפני העיקול, יגיע אוטובוס מעבר לעיקול ויעצור בתחנה ורכב יעקוף אותו.	תשומת לב לחניונים; צפירה ובמקרה הצורך עצירה כשרכב יוצא.	
		דרך בעלת עיקול מתמשך.	בזמן עקיפת המכוניות שמימין, לפני העיקול, יגיע אוטובוס מעבר לעיקול ויעצור בתחנה ורכב נוסף יעקוף אותו.	שמירה על הימין ככל האפשר בעת עקיפת המכוניות החונות, ומבט למרחק רב ככל האפשר בתחום הנראה.	
0:29 דקות	דרך עירונית-מאספת	רכב חונה מסתיר שטח סמוך למעבר חצייה שאליו עלול הולך רגל להתקרב.	הופעה של הולך רגל, אולי בריצה.	רגל על דווש הבלם לפני כל סכנה וכל מקום בעל תרחיש מסוכן אפשרי.	
		הולך רגל על המדרכה זכאי לזכות קדימה במעבר חצייה.	הולך הרגל ימהר ויבקש לממש את זכותו.		

מספר וכתרת הסרטון	סוג הדרך	סכנות לדוגמה מהסרטון	תרחישים אפשריים לסכנות פוטנציאליות וסכנות ממשיות/מוחשיות	המלצות להתנהגות	משך זמן הסרטון
				עצירה ומתן זכות קדימה להולך הרגל על המדרכה המתקרב למעבר החצייה.	
		בן אדם על הכביש מחוץ למכונית חונה.	יפתח את דלת המכונית או יתרחק לעבר מרכז הכביש.		
		מכוניות עוקפות.	עלולות לחזור לימין.		
0:37 דקות	דרך עירונית-מאספת	מכוניות חונות.	תפתח דלת או מישוהו (ילד?) יחצה ביניהן.	האטה ותשומת לב.	
		תמרור המקנה זכות קדימה לרכב הבא משמאל.	לא ייתן.	האטה והסכמה נפשית לווייתור על הזכות.	
		אור בלימה באחורי הרכב שמלפנים.	מאט ואפשר שיעצור.	בלימה וכוננות לעצירה.	
		אישה מנסה לחצות כביש עמוס בתנועה.	תסתכן ותחצה.	עצירה שתאפשר לה לחצות וסימון לנהגים האחרים.	
		נהג מונית מנהל מו"מ עם נוסע.	יתחיל בנסיעה עצבנית.	הסתכלות למעקב אחרי מעשיו.	
		משאית משמאל חונה רחוק מהמדרכה.	רכב ממול יעקוף אותה תוך חדירה לנתיב הנגדי.	התקרבות ימינה עד כמה שאפשר.	
		הולכי רגל חוצים באלכסון והולכים כברת דרך על הכביש.	יתחרט/ו ויחזרו אל הכביש.	להאט ולתת להם אפשרות להגיע אל המדרכה ולעלות עליה.	
0:26 דקות	דרך עירונית-עורקית	סיום נתיב האצה לקראת השתלבות עם הנתיב שמשמאל.	רכב עוקף.	הסתכלות במראה השמאלית. אם רוכב עוקף להאט ולאפשר לו להמשיך.	

מספר וכתר הסרטון	סוג הדרך	סכנות לדוגמה מהסרטון	תרחישים אפשריים לסכנות פוטנציאליות וסכנות ממשיות/מוחשיות	המלצות להתנהגות	משך זמן הסרטון
סכנות בדרך עירונית-עורקית (סרטון מס' 027)		אופניים על המדרכה.	ירדו לכביש.	סטייה כחוק שמאלה והאטה.	
		גזם וטנדר חונה, הולך רגל מאחורי הטנדר.	הולכי רגל ירדו לכביש.	רגל על דוושט הבלם.	
סכנות בדרך עירונית-עורקית: עבודות בכביש (סרטון מס' 043)	דרך עירונית-עורקית	אוטובוס בשמאל מאותת ימינה.	יעבור לנתיב הימני.	להישאר מאחוריו ולשמור מרחק עד שתתברר כוונתו וישלים את הפעולה.	0:38 דקות
		מתקן סימון לעבודות בכביש ותמרורי הוריה להכוונה.	קטע של עבודות בכביש; הכביש צר ואולי משובש, עובדים מסתובבים בשטח, כלי עבודה וכלי רכב כבדים.	נהיגה איטית תוך מתן תשומת לב מיוחדת להתרחשויות חריגות בכביש.	
סכנות פוטנציאליות בדרך עירונית-הולכי רגל (סרטון מס' 171)	דרך עירונית-עורקית	בקצה מעקה בטיחות על שפת המדרכה שביל כניסה/ יציאה לכלי רכב. שדה הראייה מוגבל.	רכב ייצא מהחצר.	האטה שתאפשר מבט על החצר ועצירה בזמן במקרה הצורך.	0:30 דקות
		הולכי רגל צועדים על המדרכה במעבר הצר שבין תחנת האוטובוס לכביש.	ימעדו על הכביש.	הצצה במראות, איתות וסטייה קלה שמאלה.	
		רכב מסחרי (טנדר) עומד כשחציו על המדרכה וגבו לכיוון הכביש.	ייסע לאחור.	מעקב אחר אורות אחוריים שיידלקו ויעידו על תנועה אפשרית לאחור.	
		במראה נראה רכב שמתחיל לעקוף בשעה שאדם יורד מאוטובוס בתחנה ופונה לדרך.	האדם ירד לכביש כדי לחצות, האוטובוס יתחיל לנוע ויסטה שמאלה כשהעוקף יהיה באמצע העקיפה.	האטה משמעותית שתאפשר לעוקף להשלים את פעולת העקיפה, ותאפשר סטייה שמאלה במקרה שהאוטובוס יסטה שמאלה.	

מספר וכתר הסרטון	סוג הדרך	סכנות לדוגמה מהסרטון	תרחישים אפשריים לסכנות פוטנציאליות וסכנות ממשיות/מוחשיות	המלצות להתנהגות	משך זמן הסרטון
דרך שאינה עירונית-אזורית: ללא שוליים, קו הפרדה לבן, תמרורי אזהרה. (סרטון מס' 161)	דרך שאינה עירונית אזורית	עיקולים חדים, עליות וירידות, תמרור המזהיר מפני אבנים בדרך, קו הפרדה לבן לאורך כל הדרך המעיד על שדה ראייה מצומצם, אין שוליים בדרך. תמרור המורה על אבנים מתדרדרות לפני עיקול. היעדר שוליים, תמרור המגביל את המהירות ותמרורים המזהירים מפני עיקולים חדים ומורד, וכלי רכב באים ממול.	כלי רכב הצצים כל הזמן במפתיע, אבנים פזורות על הכביש, חשש לעקיפות מסוכנות, חשש לאיבוד שליטה, כלי רכב רחבים יכולים לדחוק אל ימין הדרך כלי רכב אחרים הבאים ממול. סכנה מפני אבנים המונחות על הכביש. סכנות בעיקולים מפני הרכב שממול באין שוליים כמוצא לשעת חרום.	הצורך בנסיעה איטית, בהילוך נמוך שבמהלכה יש לתת תשומת לב מקסימלית לטווחים הקרובים והרחוקים. להדליק את האורות הנמוכים; להאט מאוד ולהיטיב בקפדנות גם על הנעשה הכביש בטווח הקרוב מבלי לנתק את המבט מהעיקול. נהיגה במהירות שאינה עולה על המותרת, האטה ניכרת לפני כל עיקול תוך היצמדות לימין ונהיגה בהילוך נמוך במורד.	0:43 דקות
דרך שאינה עירונית, דו-סטרית: עיקולים וירידות תלולות. (סרטון מס' 151)	דרך שאינה עירונית אזורית	עיקולים וירידות תלולות, אין שוליים בצדדים ואין לאן לחמוק בשעת הצורך, הסתעפויות מוסתרות (אפילו בתוך עיקול). תמרורים רבים המעידים על סכנות (עקומות חדות ועוד), צמחייה המסתירה את סביבת הצומת, נתיבים צרים יחסית, משאיות מוסתרות על-ידי משאיות שלפני כביש בלי שוליים עם צמחייה גבוהה הנוגעת כמעט בכביש; נתיבים צרים כרוחב משאית; צומתי קמץ שתמרורי אזהרה לפנייהם, תמרורי אזהרה מפני עיקול ושלט המורה להאט ואחריו הגבלת מהירות.	בגלל המהירות הנמוכה המותרת יש ניסיונות עקיפה מסוכנים, מכוניות מגיחות אל הצומת והן מתגלות רק בשלבים מאוחרים, מכוניות רחבות במיוחד שמאלצות כלי רכב אחרים להידחק לימין באין שוליים מספיקים. תנועת כלי רכב ממול, כולל משאיות. יש חשש שבעיקולים יעברו מעט לנתיב שממול (שלנו); בעלי חיים עלולים להפתיע בכביש ולהגיח מתוך הצמחייה.	להדליק את האורות הנמוכים; להאט למהירות סבירה, במקרה זה מתחת למהירות המרבית המותרת, ולהיצמד לצד ימין ככל האפשר.	0:23 דקות

כותרת הסרטון ומספרו	סוג הדרך	סכנות לדוגמה מהסרטון	תרחישים אפשריים לסכנות פוטנציאליות וסכנות ממשיות/מוחשיות	המלצות להתנהגות	משך זמן הסרטון
סכנות בדרך שאינה עירונית-ראשית בלי שטח הפרדה. (סרטון מס' 114)	דרך שאינה עירונית ראשית	דרך ראשית בלי שטח הפרדה. תנועת כלי רכב בנתיב הנגדי.	רכב בנתיב הנגדי יתקרב מדי ויחצה את קו ההפרדה.	שמירה על הימין עד כמה שאפשר והאטה לפני מעבר ליד רכב בנתיב הנגדי.	0:24 דקות
סכנות בדרך מהירה במעבר בין שלושה נתיבים. (סרטון מס' 063)	דרך שאינה עירונית מהירה	רכב משמאל עובר מהנתיב השמאלי-קיצוני לנתיב הסמוך אליו, השלישי במניין הנתיבים.	הרכב ימשיך לעבור נתיבים ימינה.	להאט ולתת לו אפשרות לעבור.	0:35 דקות
		רכב מלפנים מנסה לעבור לנתיב הימני כשלפניו אופנוע.	הרכב יתחרט ויחזור לנתיב שאינו פנוי.	האטה ושמירת מרחק ממנו.	
סכנות בדרך שאינה עירונית: עקיפות. (סרטון מס' 064)	דרך שאינה עירונית מהירה	הרכב נוסע בנתיב השני מימין מבין ארבעה נתיבים ונעקף על-ידי כל כלי הרכב שבכביש.	מעבר נתיבים של כלי רכב עוקפים.	לנהוג במהירות תנועת כלי הרכב, אם אינה מהירות מופרזת. לנהוג בנתיב הימני.	0:33 דקות

פרק 3: זיהוי סכנות במפגש בין הנהג להולך הרגל

מהלך שיעור פרק 3

ראשי פרקים של התוכן	פירוט התוכן	שיטת ההוראה	פעילות /אמצעים	זמן	הערות																
זיהוי סכנות במפגש של הנהג עם הולך הרגל	זיהוי סכנות אופייניות במפגש בין נהגים להולכי רגל.	צפייה בסרטונים המציגים סוגים שונים של הולכי רגל הנוקטים דרכי התנהגות מגוונות; ניתוח ההתנהגויות והסכנות. <table><tr><th>סרטון</th><th>סכנות ממשיות</th><th>סכנות פוטנציאליות</th><th>המלצות להתנהגות</th></tr><tr><td>הולכי רגל מסתכנים</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>הולכי רגל נפגעים</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>חובות הנהג כלפי הולכי הרגל</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	סרטון	סכנות ממשיות	סכנות פוטנציאליות	המלצות להתנהגות	הולכי רגל מסתכנים				הולכי רגל נפגעים				חובות הנהג כלפי הולכי הרגל				- צפייה וניתוח סרטונים - הולכי הרגל מסתכנים (רלב"ד, 0:32 דקות). - הולכי הרגל נפגעים (רלב"ד, 0:37 דקות). - חובות הנהג כלפי הולך הרגל (רלב"ד, 1:55 דקות). - הולכי הרגל באדום (אור ירוק, 1:30 דקות).	15 דקות	פעילות מס' 10 למורה
סרטון	סכנות ממשיות	סכנות פוטנציאליות	המלצות להתנהגות																		
הולכי רגל מסתכנים																					
הולכי רגל נפגעים																					
חובות הנהג כלפי הולכי הרגל																					
		קריאה וניתוח של כתבות בנושא תאונות של הולכי רגל.	כתבות בנושא הולך רגל, ynet	10 דקות	פעילות מס' 11 למורה																

המפגש עם הולכי הרגל

המפגש בין הנהג ורכבו לבין הולך הרגל סבירותו גבוהה ביותר. האפשרויות להיתקל בהולכי הרגל רבות ומגוונות בכל מקום, בכל זמן ובכל מצב.

המפגש בין הולך הרגל לכלי הרכב הנוסע יוצר בעיה בעיקר משום השוני במהירות התקדמותם. הולך הרגל נע במהירות של 1-2 מטר לשנייה ובמהירות זו הוא מצליח לחצות כביש דו-נתיבי (7-8 מטר רוחבו) ב-4 עד 5 שניות.

מכונת המתקרבת לאזור החצייה במהירות של 50 קמ"ש עוברת באותו פרק זמן של חציית הכביש על-ידי הולך הרגל מרחק של כ-70 מ'. אם מהירות נסיעת הרכב תהיה גבוהה יותר, היא תעבור באותו פרק זמן מרחק רב עוד יותר. החצייה תושלם בבטחה רק אם הנהג יבחין בהולך הרגל בזמן, וגם אז הוא יזדקק לכ-35 מטרים עד לעצירתה המוחלטת של מכונתו. חשוב לזכור, שהולך הרגל חשוף מאוד לפגיעה. הוא אינו מוגן כמו נוסעי הרכב ופגיעתו עלולה להיות קשה. כשליש מההרוגים בתאונות הדרכים הם הולכי רגל.

הסיבות העיקריות לתאונות שמעורבים בהן הולכי רגל

- א. על-פי רוב, מבחין הולך הרגל בכלי הרכב המתקרב אליו עוד לפני שזה מבחין בו - גודל הרכב, רעש המנוע, חיכוך הצמיגים על פני הדרך ואורות הרכב מפנים את תשומת הלב של הולך הרגל לנוכחות הרכב. **הולך הרגל עלול לעשות שגיאות אחדות בחציית הכביש** - לחצות בריצה, להעריך באופן מוטעה את מידת תשומת הלב של הנהג אליו, להסתמך על ערנות הנהג, להעריך באופן מוטעה את המרחק מהרכב, את מהירות נסיעתו ואת מרחק העצירה שלו, לחצות בין מכונות חונות ובמקומות מוסתרים אחרים ועוד.
- ב. התנהגות ספונטנית של ילדים: קפיצה והתפרצות לכביש, ריצה אחר כדור ועוד.
- ג. הליכה או עמידה בצד הכביש או בשוליו.
- ד. רשלנות וטעויות של נהגים.
- ה. כלי רכב שעלו על המדרכה.

זמנים, מקומות ומצבים של מפגש עם הולכי רגל

זמנים ומועדים:

שעות הבוקר המוקדמות - ילדים ובני נוער הולכים לגני ילדים ולבתי-ספר ומבוגרים הולכים לעבודתם.

שעות הצהריים - ילדים ובני נוער חוזרים מבתי-הספר ומגני הילדים.

שעות אחר הצהריים - רחובות הומים אדם, אנשים חוזרים ממקומות עבודתם, ילדים בדרכם למקומות משחק ורבים בדרכם לאזורי מסחר וקניות.

שעות הערב - אנשים בדרכם ממרכזי קניות או אחרים שבדרכם לאזורי בילוי.

שעות הלילה - אמנם אוכלוסיית הולכי הרגל דלילה יותר, אך דווקא משום כך יש קושי לזהות ולהבחין בהם.

ימי חופשה במערכת החינוך – ימים כשהכול מתנהלים בהם באופן רגיל אך הילדים נמצאים בחופשה ונוכחותם במרחב התעבורתי רבה (החופש הגדול, ימי חול המועד ועוד).

מקומות:

- מעברי חצייה.
- צמתים.
- סביבת בתי-ספר, גני ילדים, מגרשי משחק.
- רחובות בשכונות מגורים וחניונים של בתי מגורים.
- אזורי שבהם מרכזי מסחר, קניות ובילוי.
- רחובות משולבים.
- תחנות הסעה.
- כל מקום שבו מוצב תמרור המתייחס להימצאותם של הולכי רגל.

מצבים:

- אוטובוס עצר בתחנה והוריד נוסעים.
- הולכי רגל בסמוך למכוניות חונות לאורך הרחוב.
- רכב שנעצר לפני מעבר חצייה.
- רכב שנעצר בכביש.
- התקהלות של אנשים מבוגרים או של ילדים, כשתשומת ליבם אינה נתונה לתנועה בכביש.
- פעולות בכביש - עבודות ניקיון, סבלים פורקים סחורה, תיקונים בכביש או תיקון רכב שהתקלקל.
- אנשים שמדברים בטלפון הנייד תוך כדי הליכתם.
- נסיעה לאחור כששדה הראייה מוגבל.
- הבעייתיות המיוחדת שבמפגש עם הולך הרגל בפנייה שמאלה, בפניית פרסה ובתנועה סביב כיכר.

הרחבה על מצבים בעלי סבירות גבוהה למפגש עם הולכי רגל לפני מעבר חצייה.

- א. הצורך להאט לפני מעבר חצייה, לעצור ולאפשר להולכי רגל לחצות - יש להתחיל להאט לפני מעבר חצייה במרחק רב ממנו, משום שהאטה מאוחרת ומהירה קרוב למעבר החצייה עלולה להתפרש אצל הולכי הרגל ככוונה מוחלטת מצד הנהג לעצור.
- ב. איסור עקיפת רכב לפני מעבר חצייה - עקיפת רכב לפני מעבר חצייה גורמת להגברת המהירות דווקא במקום שבו יש להאט וגוזלת את תשומת הלב המופנית אל הרכב הנעקף. עקיפה בסביבת מעבר החצייה עלולה לגרום להסתרת חלקים של מעבר החצייה, על הולכי הרגל שנמצאים בו. עקיפת רכב שעצר לפני מעבר חצייה אסורה בתכלית האיסור, משום שייתכן שהרכב הנעקף עצר כדי לאפשר להולכי רגל לחצות את הכביש. גם אם הרכב הנעקף עצר מסיבה אחרת, קיימת סכנה רבה, עקב החשש שהוא מסתיר הולכי רגל פוטנציאליים או מכוניות שבאות מכיוון אחר.
- ג. התקרבות למעבר חצייה מרומזר – על-אף שבמעבר חצייה מרומזר לא נשקפת לכאורה סכנה רבה מאחר שפרקי הזמן המיועדים להתקדמות של הולכי הרגל ושל הנהגים נפרדים, עדיין אורבות סכנות כלשהן. ייתכן מצב, שכלי הרכב יתקדמו ימינה, ישר או שמאלה במועדים שונים, כלי רכב חונים עלולים להסתיר חלק ממעבר החצייה וכבישים צדדיים שנפגשים בצומת, הולכי רגל שלא סיימו את החצייה או רשלנים שינסו לחצות לפני או אחרי המועד המוקצה להם ועוד. לעיתים, מעבר החצייה בשני צדדיו או אי-התנועה המפריד בין הנתיבים עמוסים בהולכי רגל, וקשה לשמור על קשר-עין עם כל אחד מהם כדי לבחון את כוונותיו. לעיתים, בפנייה מרומזרת ימינה אפשר שיופיע ברמזור גם אור ירוק המיועד להולכי הרגל. במקרה זה חייב הנהג לנקוט משנה זהירות ולהתקדם באיטיות לעבר הפנייה, כשהוא מוודא שכל מעבר החצייה וצדדיו גלויים לעיניו והוא יכול להבחין בכוונותיהם של הולכי הרגל.
- ד. נסיעה בסביבת כלי רכב חונים - נסיעה ליד כלי רכב חונים אינה נתפסת לעיתים כמצב מסוכן בהשוואה לעימות אפשרי עם רכב נוסע או נוכח מעבר חצייה שוקק אדם. אך לא כך הוא. באחד מכלי הרכב החונים עלולה להיפתח דלת, הרכב החונה ייתכן שיתחיל לנוע, ומן הרכב החונה עשוי לצאת אדם מבוגר או ילד אשר ימצא את עצמו במרכזו של הכביש. כמובן, שמבין כלי הרכב החונים עלול להגיח אדם שמתכוון לחצות את הכביש, לעיתים קומתו נמוכה, והוא משוכנע שהרכב החולף מבחין בו.

פעילות מס' 10

פעילות בנושא: זיהוי סכנות במפגש בין הולכי הרגל לנהגים

משך הזמן: 15 דקות

מטרה: לזהות בסרט סכנות אופייניות למפגש בין נהגים להולכי רגל.

מהלך השיעור:

צפו בסרטונים הבאים והשלימו את הטבלה:

- [הולכי הרגל מסתכנים](#) (רלב"ד, 0:32 דקות)
- [הולכי הרגל נפגעים](#) (רלב"ד, 0:37 דקות)
- [חובות הנהג כלפי הולך הרגל](#) (רלב"ד, 1:55 דקות)

סרטון	סכנות ממשיות	סכנות פוטנציאליות	המלצות להתנהגות
הולכי רגל מסתכנים			
הולכי רגל נפגעים			
חובות הנהג כלפי הולכי הרגל			

1. צפו בסרטון [הולכי הרגל באדום](#) (אור ירוק, 1:30 דקות)

- מדוע ממוקמת ישראל במקום גבוה בעולם בהיפגעות הולכי רגל?
- מי הן קבוצות הסיכון?
- ציינו את הסכנות המוצגות בסרטונים.
- מהי דרך ההתנהגות הבטיחותית הנדרשת לצמצום הסכנות?

2. רשמו דרכים לצמצום כשלים בהבנת האחר: הנהג את הולך הרגל והולך הרגל את הנהג.

3. אתרו ביישוב שבו אתם גרים מקומות דומים שבהם עלולים להיווצר מצבים מסוכנים במפגש בין הולך הרגל לנהג.

פעילות מס' 11

פעילות בנושא: זיהוי סכנות במפגש בין הולכי הרגל לנהגים

משך הזמן: 20 דקות

מטרה: זיהוי סכנות אופייניות במפגש בין הולכי רגל לנהגים.

מהלך הפעילות:

היכנסו [לכתבות בנושא הולך רגל](#)² וקראו שלוש עד ארבע כתבות.

1. מהן הסכנות האופייניות הנשקפות מן המפגש בין הולכי הרגל לנהגים, כפי שבאו לידי ביטוי בכתבות?

- סכנות הנובעות מהתנהגות הולכי הרגל.

- סכנות הנובעות מהתנהגות הנהגים בכלי הרכב.

2. מהם דפוסי ההתנהגות של הולכי הרגל והמשמעות שלם ביחס לנהגים?

² באדיבות ynet

סרטים נוספים: זיהוי מוקדם של סכנות

כותרת הסרטון ומספרו	סוג הדרך	תיאור	משך הסרטון (דקות)
הולך רגל בכביש (סרטון מס' 074)		מכוניות חונות משני צידי הכביש, אנשים יוצאים מתוך המכוניות לכביש הצר.	0:46
דרך עירונית-מקומית: התנהגות מסוכנת של משתמשי הדרך (סרטון מס' 253)	עירונית-מקומית	דרך צרה, בלי מדרכות, שוליים רכים, מכוניות חונות בפראות והולכי רגל שאינם מצייתים לחוק.	0:43
דרך מאספת: כניסות לחצרים ומכוניות חונות (סרטון מס' 188)	דרך מאספת		0:38
דרך מאספת: הולכי רגל רבים (סרטון מס' 38)	דרך מאספת		0:28
דרך מאספת: אוטובוסים והולכי רגל (סרטון מס' 047)	דרך מאספת		0:35
דרך מקומית: נהיגה בתנאים מכבידים (סרטון מס' 186)	דרך מקומית	נסיעה בכביש צר שמכוניות חונות משני צידי, בשעה שהשמש מסנוורת.	0:42
דרך מקומית: התנהגות מסוכנת של הולכי רגל (סרטון מס' 225)	דרך מקומית	הולכי רגל בקרבת בית-ספר הולכים על הכביש וחוצים בצורה מסוכנת.	0:31

0:30	הולכי רגל חוצים את הכביש בצורה מסוכנת ומתעלמים ממעברי חצייה וממדרכות.		התנהגות מסוכנת של הולכי הרגל (סרטון מס' 226)
0:39		דרך מקומית	סכנות בדרך מקומית: הולכי רגל (סרטון מס' 254)
0:37		דרך מקומית	סכנות בדרך מקומית: חצייה מסוכנת של מעבר חצייה (סרטון מס' 80)
0:37	טרקטור איטי הנוסע בדרך, ומשאית החונה בחלקה על המדרכה ובחלקה על הכביש.	דרך מקומית	סכנות והפרעות בתנועה בדרך מקומית (סרטון מס' 249)
0:34	כביש דו-סטרי כשבצד אחד של הכביש מכוניות חונות ונהגים היוצאים מהרכב לכביש בצורה מסוכנת.	דרך מאספת	דרך מאספת: סכנה בשל חנייה בצד הכביש (סרטון מס' 192)
0:41		דרך שאינה עירונית-אזורית	סכנות בנסיעה בדרך שאינה עירונית-אזורית: ירידה ועיקולים בדרך (סרטון מס' 158)
0:38		דרך מקומית	נהיגה בדרך מקומית צרה ומתעקלת (סרטון מס' 194)